

JANA MATEROVÁ

VIKTORIE

Vydavatel: Jan Šuba-Makniha.cz

rok vydání: 2016

©Jan Šuba-Makniha.cz

©Všechna práva vyhrazena!

ISBN 978-80-7548-21-7 (pdf)

ISBN 978-80-7548-22-4 (ePub)

ISBN 978-80-7548-23-1 (MOBI)

O B S A H

Viktorie a ti druzí	3
Boris a ten druhý	8
Nesoulad.....	10
Před, při a poté	16
David	23
Maceška	30
Anděl David	38
Odcházení	40
Praha	45
Počátek ztráty	48
Vzdalování	51
Pohřešovaná	63
Barcelona	68
Soledad	70
Filípek	74
Pepillo	81
Olinka	85
O lásce a jizvách	91
Křižovatky	92
Ubohá náhražka	100
Nápovědy	106
Nepořádky	114
Chýše	119
Mistr	120

Babička	127
O lásce a vráskách	134
Přirozené ztráty	140
Svět shora	145
Epizody z rodinné tragikomedie	150
Mozartova hudba a očistec	156
Boj s drakem	168
Další nápovědy	177
Ozdravovna	184
Řešení	190
Absence ráje, přítomnost pekla	198
Nálezy	205
Rituál	208
Další nálezy	211
Setkání	216
Poslední odstavce	221

Viktorie a ti druzí

Dům na konci neudržované prašné cesty. Dům stejně neudržovaný jako jediná cesta, po níž se dá k domu dostat. V horní části jen liknavě udržované zahrady, obklopený poli, které díky laskavému dohledu přírody vyzývají veškerou zmiňovanou neudržovanost na souboj. I kdyby se jim soupeř, jemuž celá ta chátrající okázalost patří, chtěl postavit na odpor, o vítězství by se bát nemusely. Touto roční dobou rozhodně ne. Všechna pole jsou osetá a vzorně plní svůj úkol. Rostlinky, které živí, už jistě sahají nejméně po kolena. Jen kdyby se jimi někdo chtěl proběhnout. Mívají pravidelnou návštěvu. Dnes se však žena pro vlčí máky ještě nevydala.

Otevřeným oknem v horní části domu je možné ji sem a tam zahlédnout. Je horko. Je více horko, než by se na den dnešního data slušelo. Má na sobě jenom lehké letní šaty bez rukávů s výrazným výstřihem, půlkruhovým oknem s výhledem na brázdou ženské zralosti. Drobnými kvítečky posetá látka barvy potemnělé oblohy budí pozornost, napovídá i ponechává v tajnosti. Je nanejvýš moudré, že tajemství nader této zamyšlené ženy zůstává neodhaleno. Sama možná netuší. Právě teď, v tuto tichou chvíli rozpáleného odpoledne tu ze zvědavého pohledu prolétajících ptáků vypadá jako bohyně. Je krásná ve své neupravenosti, ženské rozvitosti, v prostých šatech, které si zapomněla ovinout tenkým, téměř znatelným páskem. Anebo to byl záměr? Odezva na spalující sluneční paprsky? Sluší jí to i bez pásku. Její jednoduchý oděv tak více odpovídá místu, kde se Viktorie rozhodla žít. Je to vlastně venkovská zástěra, ve které postává u rozmalovaného plátna. Bez bot. S největším umem Stvořitele tvarované nohy si nežadají žádných dalších doplňků. Jsou dokonale opálené až po poslední články prstů. Rovněž tak paže, ramena, hrdlo, šíje a tvář. Nepřehlédnutelné a velmi slušivé důkazy toho, kde se tato žena cítí moc dobře. Ne náhodou našla před lety se svým mužem zapomenutý dům uprostřed polí, která se rok co rok rozmrkají stovkami bystrých očí vlčích máků. Bylo to právě začátkem léta. Přijeli se tenkrát spolu podívat na opuštěné stavení. Viktorie si však ve své mysli odvážela obrázky květy ozdobených polí. Zamilovala se do nich na první pohled. Střecha nad hlavou už byla jen nutnou nezbytností, aby se s nimi mohla sžít, naučit se jim rozumět, přijímat jejich dary a věnovat jim svoji velkou přízeň. Pro Viktorii jsou pole jejím domovem.

Proto snad ta neudržovaná zahrádka. Proto ta omšelost, která na dálku oslovuje všechny příchozí. Přestěhovali se, ještě neodkvetl ani jediný vlčí mák. Od té doby tu bývají se svými dvěma dětmi, které si na odlehlost jejich místa pro život nezřídka stěžují. Od té doby spolu méně hovoří, ač by se dalo předpokládat, že právě odlehlost jejich kousku světa bude důvodem k větší vzájemné sounáležitosti, sdělování i sdílení. Není tomu tak.

Bosá, opálená Viktorie, s vlasy vlnitými a nespoutanými jako mořský příboj, pracuje na svém posledním obraze ve vlastní svatyni pod opovázlivě prořídrou střechou. Není to nic velkého, ale má to své kouzlo. Podkrovní místnost nepravidelného zakřivení, na více místech podpíraná pradávnými

dřevěnými sloupy, je po celém obvodu lemovaná malířskými plátny. Některá jsou již připravená k potěše kohosi, jiná svá sdělení prozatím jenom šeptají. Viktorie tu tráví téměř všechnen čas. Kromě toho, který tráví v polích. Je tu šťastná. Říkají to za ni její obrazy. Pozorný divák v nich dokáže přečíst její duši, myšlenky, touhy, představy i strasti. Obrazy, ty dokončené i ty nedokončené, jsou Viktorií. Krásná žena maluje krásná plátna. Může tu být něco v nepořádku?

Viktorie se otáčí od anděla, který den ode dne získává svoji podobu na tmavém, již hotovém podkladu. K otevřenému oknu je to jen nemnoho kroků. Pravou rukou se opře o okenní křídlo otevřené směrem do místnosti, čelem se téměř neznatelně dotýká hřbetu štíhlé ruky. Toto gesto prozrazuje spleť jejích myšlenek. Nejsou všechny jenom andělské. Nelze to tvrdit, ale nepovzdechla si právě Viktorie? Nebyl to povdech z radosti nad úchvatnou scénérií na druhé, jemným vánkem osvěžované straně okna. Viktorie se neusmívá. Na pár vteřin jí klesají víčka. Trvá nepřiměřeně dlouho, než se znovu objeví její modré oči. Chrpy. Jak jim říká Boris. Že by myslela na něho? Nemůže se ho dočkat? Proto opustila nádoby s barvami? Proto vypadá navzdory přátelskému slunci sklíčeně? „Viktorie, jestli zase myslíš na to, na co si myslíme, že myslíš, potom ne. Přestaň se už jednou pro vždycky trápit tím, co nelze změnit. Prosím. Máme tě tolik rádi, my, kteří tvé kroky smíme jen sledovat. Jen sledovat. Vždycky zůstane tvůj vůlí, jestli vyslyšíš naše rady. Sama se pro své cesty rozhoduješ. Věř, jenom zkus uvěřit, že nutkání, která tak často cítíš, k tobě nepřicházejí jen tak. Myslíme to s tebou dobře, my, přihlížející. Podívej se kolem, nasaj ten vzduch provoněný tisíci vůněmi jara a vrať se k tomu, co tolik miluješ. Jenom se netrap, prosím.“

Kolik je hodin? Za chvíli se nejspíš vrátí. Všichni. Vyskáčou z auta jako nenasytné veverky. Taky že hned poletí do kuchyně, jestli jim stůl náhodou nenabídne čerstvý domácí chléb. Kdyby je snad chtělo potkat ještě větší štěstí, pak by tu být mohly buchty se všemi náplněmi, které oni tak milují. Smůla jen, že každý z nich jinou. Náš kuchyňský stůl jim však dnes nenabídne nic. Co jsem se vrátila z ranní vycházky, jsem tady. Mezi svými milými. Mezi obrazy. Čerstvá kvítka ve váze, ta tam najdou. Jenomže těch si nikdo nevšimne. Oběhnou ten prázdný stůl a s halasným: „Mami, tys nepekla?“ se poženou do spíže. Ach, kéž by je něco zdrželo!

Nemá smysl tu vyčkávat na něco, o co jen pramálo stojím. Není třeba je vyhlížet. Zvuk motoru mě včas upozorní sám. Jenomže když já jsem už z Davida tolik unavená! Ne, není to těmi rozměry obrazu. Nerozhodla jsem se pro tak veliké plátno bez uvážení. Mám na to. Vím to. Mám k smrti ráda, když svým pažím namočeným do barev můžu dopřát pořádnou svobodu. Ty rozsáhlé pohyby mě unášejí na druhou stranu. Za ním. Zdá se mi, že je tak blízko, když prsty omáčenými v šedavě bílé hladím jeho anděla. Bude krásný. Jako on byl krásný. Davide, proč už tu nejsi?

„Ahóó, mamíí! Jsme tadýý“ rozrážejí ticho hlasy mých dětí. Copak jsem se tolik zamyslela, že jsem přeslechla příjezdějí auto? Ach, Bože, Davide, pořád máš na mě takový vliv. Nepřeslechla

jsem se. Moje rodina je opět celá pohromadě. Boris ještě popojíždí vozem před naším domem. Pokaždé chce mít zaparkováno tak, aby byl další výjezd co nejsnadnější. Otáčí se proto o celý půlkruh a víří tím prach z přeschlé cesty. Jeho nepatrné částčky dolétají až ke mně. Jako by mě chtěly upozornit, že je čas sejít dolů a po zbytek dne být už pouze matkou a manželkou. Ani nepříjemné škrábání prachu v očích mě však nedokáže přinutit. Znovu nořím své prsty do nádoby s barvou. Tentokrát je to něžná fialová. Mám neodkladnou potřebu zvýraznit Davidovi jednotlivá brka peří jeho roztažených křídel.

„Mamííí, co bude k večeři? Kde jsi? Mamííí!“

Ještě poslední vteřiny, o které už okrádám své děti. Ještě tady, tady a tamhle. Má-li být David dokonalý, jakože musí být dokonalý, potom je třeba využít odstín namíchaný pro tento den. Neměla jsem postávat u toho okna. Nemučil by mě teď svíravý pocit v okolí žaludku. Ano, tentokrát je to pouze kolem žaludku. V prostorách duše by to bylo o poznání mučivější. Čas mi nijak nepomáhá. Bolí to stále stejně. Tentokrát je to naštěstí o kousíček níž.

Staré dřevěné schodiště se rozezpívalo svojí naříkavou písničkou. Někdo mu ani přes jeho uctivé stáří nedopřeje klid. Víím, kdo to je. Terezka s Filípem by jej vyběhli takovou rychlostí, že by se nestačilo rozhodnout ani pro jediný tón. Tyhle kroky jsou mnohem rozváznější. Boris jde pozdravit svoji ženu. Bože, pomoz mi něco cítit. Proč nic necítím? Netěším se na něho. Neprahnu po jeho polibku na uvítanou. Nechyběl mi tu. Přeji si něco cítit. Pro pořádek. Mělo by to tak být. Jsem jeho žena už sedmnáct let. Je otec, vynikající otec mých dětí. Proč je mi tedy samota stále dražší než Boris?

„Ahoj, Viktoro, děti tě hledají. Jsou hladové jako vždycky. Znáš to přece. Zakázal jsem jim cestou svačiny, aby jedly pořádně večeři. Budeme se o ně muset postarat. I když bych tě hned teď mnohem raději vysvlékl z těch nevábných šatů a dokázal ti, jak jsi krásná,“ dýchá mi už do vlasů. Jeho ústa si hledají místočko pro první polibek. Nevoní mi. Proč mi jenom nevoní? Nechávám si svírat ramena a snáším jeho dotýkání, aniž by mně rozkoš třebas jen zdálky pokynula. Je mi trapně. Co se to se mnou jenom stalo?

„Ano. Sejdu dolů a přichystám jídlo pro všechny. Dejte mi jen půlhodinku. Jaký jsi měl den? Nedáš si zatím sprchu, než bude večeře hotová?“

Jak neprozřetelné! Myslí si snad moje moudré Já, že vůně mýdla přivábí mé neposlušné nitro k roztouženému muži? Jak že mi to říkal? Jsem pro něho po letech věnovaných dětem stále ještě krásná? Co je krása? Dokážu ji rozlišit? Vnímat? Vytvořit? Namalovat? Nebo dokonce, Bože dej, vidět na těle svého muže?

„Ty jsi nevařila? Neviděl jsem ani, že bychom měli čerstvé pečivo. Opravdu mi sděluješ, že jsi byla celý den doma a nepostarala ses o to, abychom měli co jíst? Viktorie, to ale není poprvé! To od tebe není fěr! To nemůžeš myslet vážně! Promluvíme si, ano?“

„No, mami!?! Máme hlad. Kdy bude večeře?“

„A co bude? Oběd byl ve škole příšerný. Fakt děsný. Táta nám ani nedovolil nic cestou. Vážně umírám.“

Mám je tu najednou všechny. Všichni jsou hladoví. Osoba, od které se žádá strava, selhala. Už poněkolkáté. Dříve by se to nestalo. Kdyby se však se mnou nestalo, co se stalo. Nejsem už ta starostlivá maminka, která žila od ranního probuzení jenom svými dětmi. Byly její nutkavou myšlenkou. Aby jim nic nescházelo, aby jim nebyla zima, aby neznaly hlad ani žízeň, aby měly dost lásky a laskavých slov, aby měly všeho dost a něčeho ještě víc. Jsem už někdo jiný. Bytost ovládaná démonem. Jméno toho démona se neodvážuji vyslovit. Má příliš silnou moc.

Musím sepnout. Sakra, kde je ten ovladač? Jaké je to správné tlačítko, které mi vyžene démona z hlavy a donutí mě vnímat můj bezprostřední svět? V mé bezprostřední blízkosti jsou teď mé hladové děti a znepokojený manžel. Tak už přece něco řekni, ty nezodpovědně zodpovědná!

„Terezko, Filípku, to víte, že bude bašta. Jdeme na to. Jak jste se měli? Co škola, trénink, hudebka? Pojd'te, budete mi povídat!“

„Jo, jako vždycky. Dobrý. Uděláš, mami, palačinky?“ To Filípek zachytil moje první kroky po prostínkém ateliéru i moje otázky. Jen ta poslední myšlenka je čistě jen jeho vlastní. Palačinky dělám strašlivě nerada. Terezka však nezůstává pozadu. Ani v chůzi ani v nápadech, čím provoníme kuchyň:

„Ne. Palačinky ne. Filipe, máš je pořád. Tloustne se po nich, jestli nevíš. Brambory s tvarohem, mami,“ sklouzává její hlas z prvotního rozhořčení kvůli nadbytečným kaloriím do škemravého tónu. Boris dává ve výběru přednost dětem. Ale není to jen tak samo sebou. Ještě než překročím práh, ohlédnu se přes rameno. Udělám to docela bezděčně. Není v tom žádný úmysl. Nemám zrovna co říct, ani se nic nechci dozvědět. Někdo mi to snad napověděl? Opravdu mám spatřit strnulou Borisovu postavu hrbící se dva kroky před mým obrazem, na kterém ještě zasychá něžně fialová? Mám si do paměti vnuknout jeho ztuhlé rysy, zkrabacené čelo, pevně semknuté rty, ruce před hrudníkem křečovitě sepnuté v pěst? Jeho zášť, nepochopení, nesouhlas mám vidět? Abych pochopila, že on ode mne žádá lásku namísto mých andělů? Namísto právě tohohle největšího ze všech? Tuší snad?

Tři páry nohou rozehrály na rozvrzaných schodech hotový varhanní koncert. Po posledním taktu už však nadobro musí začít nové dějství. Musím být, kým mám být. Abychom byli rodina. Fungující rodina, spokojená rodina... Když Bůh dopomůže, snad i šťastná rodina. Opravdu bych jeho pomoc naléhavě potřebovala. Nemám nejmenší chuť zabývat se vařením, prostíráním stolu, následnou diskusí o nekonečném množství nezbytností, až po úklid kuchyně a večer ve dvou. Co se to se mnou stalo?

„Utíkejte se převléknout a umýt si ruce! Nezapomeňte si vybalit věci z batohů. Pořád to neděláte. Potom mi přijďte pomoci, jestli nemáte příliš učení. K večeri budou těstoviny.“ To promlouvá část mého já, která hlídá mé povinnosti. Moje duše i mysl zůstaly nahoře. Že by se bály toho sestupu po nejistém schodišti?

„Zase špagety? Máme je pořád. Nenávidím kečup,“ protestuje nebojácně Tereška. Má na to právo. Kromě práva má totiž také pravdu. I když její nevoli k poslední zmiňované ingredienci příliš nechápu. Nemiluji snad všechny děti kečup ke každému jídlu? Copak fastfoody nežijí z oblíbenosti kečupu? Je Tereška ve svých patnácti letech opravdu tak uvědomělá, že si kvůli zásadám zdravé stravy odpustí svoji od malinka žádanou pochoutku? Udivuje mě, ale nemám jí co vytknout. Je svá. To je moc dobře. Pokouším se tedy o projev mateřské přízně:

„Neboj, připravím špenát. A mozarellu navrch. Bereš? Ani špagety to nemusí být. Vyber si sama. Vřetena, kolínka, roury nebo placatý nudle?“ Nikdy jsem se nenaučila správné italské názvosloví jednotlivých druhů těstovin. Očekávám, že mě teď dcera náležitě poučí. Ta však jen těžko potlačuje slzy. Scénář našich podvečerů se už po několik měsíců plní jídlem Taliánů, dlouhými čekacími dobami a tíživou atmosférou v domě. Dost na to, aby citlivá duše dospívající dívky plakala. V ten moment mám pocit, jako by tušila. Možná dokonce věděla. Že by i porozuměla? V jejím věku už holky mívají své mámy přečtené.

Nedá mi to. Obejmu ji kolem jejích drobných dívčích ramen. Přitisknu si ji tam, kde tak ráda pobývala, když bývala kojencem. Voní mi. Ona mi voní! Stačí několik málo vteřin, a je mi líp. Přestože se snaží vykroutit z mateřského sevření, za které se bohužel začíná stydět.

„Mami. Nejsem už malá. Špenát bude OK. Jdu do sprchy.“ Je opravdu svá. Víc mi nedá. Přesto mi dala hodně.

Boris a ten druhý

Zanedlouho Viktorie ozvučí dům hrnci dosedajícími na plotny, odtáčenou vodou z kohoutku a rachocením přebíraných příborů. Boris neopouští ateliér. Dlouho stojí před andělem, jehož peří ještě čeká na svou dokonalost. Stojí a nevyzná se ve svých vlastních pocitech. Nepochopení? Říká se tomu tak? Krev se mu dostává do varu, aniž by na tom slunce mělo být jen nejmenší podíl. Proč se Viktorie stále zabývá těmi svými anděly? Doutná mu myšlenka nad hlavou. Je tak snadno čitelná. Měl by se však rozhlédnout kolem. Nejsou to stále jen andělé, kdož dali tvář plátnům při zdi. Jsou tu i stromy. Spousta stromů. Také siluety těl. Povětšinou ženských těl. Ale není to tamhle v rohu muž, kdo leží v písku a pozoruje přátelsky bělavá oblaka? Těch stromů je tu celý les! Zvláštní. Bez pochyby jde o jednodruhový les. Semínko jehličnanu sem nedoletělo. Pokud to tamhle vpravo není piniový háj. Ale to se nám možná jenom zdá. Kde by Viktorie mohla přijít k představě piniového háje? Co s Borisem žije, slanost mořské vody neochutnala. „No tak! Rozejdi se po království tvé ženy a zkus ji tu hledat.“

Boris je citlivý muž. Nevzpouzí se. Co mu nitro napovídá, tomu se snadno podvolí. Proto také ta jeho nadměrná častá potěšeníčka pro Viktorii. Projevy lásky, jak on zamýšlí. Pro obdarovanou však rozpačité chvíle, kdy se cítí hodně nesvá. Balíčky neuměle ovázané pentlí musí otevřít. I kdyby jí to činilo na tisíce nepříjemností. Musí. Láska se neodmítá. Neměla by se odmítat. Kdo to jen Viktorii naučil? Přijímá tedy a neraduje se. Ona svému muži nečekaná překvapení nechystá. Nikdo jí to nenapovídá. Má to v sobě jinak.

Teď tu však není. Okno je stále ještě otevřené. Skýtá pohled na zachmuřeného Borise. Bojuje. S myšlenkami, pocity, sám se sebou. S tou, která je jeho bojů příčinou, bojovat nemůže. Ona si vybojovala svobodu a teď ji tu vkládá do obrazů. Přestala pracovat za bankovním stolem, aby mohla malovat. Už jenom malovat.

„Copak ji nevidíš? Její křehkou duši. Nevidíš? Máš ji tu všude kolem sebe. Každý obraz dýchá Viktorií. Dala jim život, poslala je na cestu. Cítíš ji tu, vid’? Necítíš však přitom to, co by sis přál cítit. Nerozumíš své Viktorii. To tě plní hořkostí. Chceš ji mít takovou, jakou bývala. Není tomu ještě tak dlouho. Den co den s tebou každé ráno odjížděla do města, aby strávila nezbytných osm hodin v bance. Vydělávala peníze. Nic víc. Přijímala informace o pohybech peněz, nově zakládanych i rušených účtech, vyřizovala žádosti o úvěry a půjčky, radila, plnila přání. Přitom se usmívala. Byla laskavá. Nebyla však šťastná. Práci kolem peněz vydělávala peníze. Jako každý z vás. Potom jsi ji vyzvedl po pracovní době. To už měla plné ruce tašek s nákupy, které obstarala o polední pauze. Potraviny. Prostředky k životu. Aby je potom mohla proměnit v potravu pro vás. Aby jí pomohly vysmejčit dům, vyprat prádlo, umýt nádobí. Starala se. Starala se o vás s větší radostí, než s jakou rozdávala kus sebe bankovním klientům. Dala vám ten druhý kus. Dvě poloviny dávají celou. To

byla celá Viktorie. Více z ní nezbyvalo. Přesto v sobě nosila něco mnohem víc. Klíček od komůrky Viktorie-ženy jí vtiskl do dlaně ten, jehož teď ona sama nazývá démonem. Že je tomu pramálo rozumět? Zdá se ti snad, že naše tvrzení si protiřečí? Nepátrej! Prozatím. Viktorie ti sama poví, až bude správný čas. Nechme ji teď být. Některé bolesti bolí dlouho. Uvolni svoji tvář, rozšněruj svoje ústa, uhas žár rozhořčení v sobě! Sejdi dolů a měj Viktorii rád. To v tomto podivném čase postačí.“

My, co shlížíme, víme, že Boris si dá říct. Ještě poslední zastavení nad ostrým obrysem čísi tváře z profilu obklopené mlhou. Pak s velkým rozmyslem zavírá okno. Ponechává už jenom úzkou větrací škvíru. Nedělá to snad z ostražitosti? Nemá strach, aby hrozící bouřka z tepla neponičila dílo jeho milé? Že by mu na obrazech doopravdy záleželo?

Ateliér je připraven ke spánku. Prosycený duší ženy, která o patro níž slévá vodu z uvařených vřetýnek. Tyhle tvary dnes budou honit po talířích v domě na konci cesty. Kéž by se jim dařilo hovořit spolu jako blízky se svým nejbližším! Kéž by!

Nesoulad

„Ke stolu! Kde jste kdo? Pojd'te ke stolu!“

Jako vždycky. Neměly by mě už překvapovat a už vůbec ne rozčilovat věci, které se neustále opakují. Nejsem ale klidná. Přesně vím, kudy se proplétá moje nervová soustava. Napíná mi provázky v pažích i nohách. Zneklidňuje okolní svaly. Moje pohyby jsou proto prudší, než by bylo nutné. Proč jen všichni spolu se svým příchodem křičí něco o hladu, když se jich později nemohu dovolat? Tak kde jsou všichni?

Pokládám na stůl poslední talíř. Samozřejmě, že ten můj. Je na něm významně větší hromádka špenátu než těstovin. Možná by prsty na rukou stačily, kdybych si dala práci a ta zatracená vřetena na mém talíři přepočítala. Nemám chuť k jídlu. Můj žaludek nezvládá tolik úkolů naráz. Proč jen je právě on středobodem stresu, žalu, trápení, úzkostí? Neměl by se spíše starat právě o to, abychom byli sytí?

Není zbylí. Musím já za nimi, když nepřicházejí oni za mnou. Otvírám dveře do obou dětských pokojů zároveň: „Terko, Fílo, co děláte?“ Možná se ještě odvažuji doufat, že jejich „nereakce“ na mé volání byla způsobena vážností školních příprav. První pohled mě však vyvádí z omylu. Filip sedí u stolu s obřími sluchátky na uších. Vypadá jak moucha masařka s vypoulenýma očima poněkud stranou hlavy. Přitom jak soustředěný rybář loví v počítači nejnovější „pecky“ do svého přehrávače. Tady bude třeba přímější zásah. Filip nemá šanci mě slyšet. Zatukám mu dvěma prsty na rameno. Na víc se necítím. Byla bych nepříjemná, a to by nikomu nic nepřineslo.

Tereza se válí na své od rána rozestlané posteli. Ve stejném tričku a šortkách, ve kterých strávila celý den. Telefonuje se svou kamarádkou. Nepřipouštím si, že by to neměla být kamarádka. Jsem však striktně proti odposlechům všeho druhu. Proto po tom nepátrám. Můj cíl je přece zcela jiný. Nakrmit rodinu. Mrkám na Terku, jako že už, a poctivě za sebou dveře opět zavírám.

V chodbě tak tak zabráním střetu s rozběhnutým synem. Jeho hit zřejmě nebyl jeden z těch donekonečna opakujících se sloganů, které se neúnavně snaží dostat posluchači pod kůži. Které nekončí, dokud jim znechucený posluchač nedá konec sám.

„Zklidni se, kamaráde,“ napomíná ho jeho otec. Sedí už u stolu na své výsadní pozici, odkud má přehled o dění hned ve třech místnostech najednou. Je to hlava rodiny. Pán nad vším a nade všemi. Jeho smysl pro dodržování řádu nepřipouští žádné odchylky. I ty nepatrné bývají po zásluze potrestány. Proto parkuje vůz vždy po směru příští jízdy. Proto vyžaduje servírování večeře v jediný správný čas. Proto se také nemůže smířit s děním v podkroví. Postrádá bývalý „jízdni řád“ své ženy. Obsahoval tolik potřebné, přesně dané zastávky s jasným účelem. Kdy nakoupit, kdy uklízet, kdy uvařit, nacpat prádlo do pračky, pověsit prádlo, sebrat prádlo, vyžehlit prádlo, složit prádlo, umýt podlahu, nádoby i vůz, shlédnout zprávy, vyřídit poštu... Milovat se. Ano, i to mělo svou přesnou

stanici na jeho jízdě životem. Zasadila jsem tomu před časem ránu. Od té doby si s ním pohrává nervozita. Kdykoliv a kdekoliv. Z jeho života se ztratil pořádek. On ztratil tolik potřebný pocit, že má jistý, nepopíratelný vliv na konání nás všech. Cítí se jako ztroskotanec na svém vlastním ostrově. Je mi tím vším tolik nepříjemný.

Ted' však zasáhl v pravý okamžik. Ano. Je třeba zklidnit rozbourané hormony syna. Filip se právě ocitá ve spárech puberty. Ta však nesmí být omluvou, aby s neurvalostí vrážel do své matky. Nejen proto, že mu připravila jídlo.

„Se nic neděje, ne?“ odvěti už s plnou pusou Filip otcí. Pozoruji tu scénu s odstupem. Nechci být jejím účastníkem. Dávám přednost Terezce ve dveřích. Ke svému nepřiměřeně zelenému talíři usedám jako poslední.

„Proč zase nejíš?“ otáčí se Boris ke mně.

„Jím. Copak nevidíš? Děcka, co je nového ve škole. Všechno v pořádku? Píšete už nějaké závěrečné písemky?“ snažím se odvést pozornost od nálože na mém talíři. Děti se však s odpovědí o stavu školních záležitostí nepřetrhnou. Boris nemá problém. Nemusí jim ani skákat do řeči, aby řekl mě, co si myslí:

„Nejíš. Dóubeš se v jídle už pár měsíců. Na všechno kašleš. Na sebe, na rodinu, na všechno. Ani ty vlasy si nestáhneš do sponky. Chodíš tu jak bosorka. Věčně jsi v polích nebo v ateliéru. Ale co dům? Co my?“

Moje srdce si prodlužuje pauzy mezi svými údery. Chce se snad zastavit? Vůbec mi nepomáhá. Vysílá tak jenom další signál žaludku, aby se stáhl do obranné pozice. Tohle on dovede na výbornou. Neprotlačím do něho žádné další sousto. Odkládám příbor. Znovu vyzývám děti. Chci slyšet jejich hlasy, ne našťvaný hlas Borise:

„Terezko, zvládla jsi tu matiku, kterou ses o víkendu tolik učila?“

„Hm. Ještě nevím. Ještě to neopravil,“ dostává se mi stručné odpovědi. Je to ale lepší, mnohem lepší než zloba od naproti.

„Mami, potřebuju nový kopačky. Jsou mi malé. Stejně už maj všichni kluci ty lepší od Adidasu,“ informuje mě moje pravá strana o svých potřebách. Nevěřím, že jsou Filipovi kopačky malé. Věřím ale, že důvodem je jeho touha po značce na podrážkách.

„Hm. Podíváme se, jak moc jsou ti malé. Borisi, co si o tom myslíš? Opravdu má Adidas lepší boty než ostatní obchody?“ Přece jenom, není tohle ryze chlpská záležitost? Nepotěší Borise, že je ho třeba? Mohly by kopačky rozkopat téma mé záhadné proměny?

„Nemyslím si. Něco si o tom najdu. Problém je snad někde jinde, nemyslíš? Viktorie, sekla jsi s prací, ale tví andělé ji prozatím nenahradili. Tvůj příjem jaksi chybí, jestli sis nevšimla. Na značkové kopačky nejspíš nemáme. Jen ať to synek vidí. Ať ví, proč nemůže mít to, co mají ostatní.“

Jeho máma si hraje na umělkyni. Prodala ale zatím tak málo obrazů, že vás všechny živí tatínek. Je vám všem jasné, co se tady děje?“

Děti klopí oči do vřeten. Příliš soustředěně je přesouvají z jedné strany na druhou. Že by jejich žaludky pracovaly na stejném principu jako můj? Záklopka? Ucpaný otvor? Další příjem znemožněn? Také moje oči se vyhýbají střetu s těmi Borisovými. Těžko se dýchá. Do vzduchu unikla kyselina. S nadechnutím nás rozleptává. Dostavuje se lítost nad časem zbytečně promarněným u přípravy večeře. Přestává tu chutnat. Jedno, co je zrovna servírováno. Myslím, že to nejsem jen já, kdo nemá chuť k jídlu. Všechno marné, všechno marné. Jak jen zneutralizovat to, co Boris potřísnil?

„Na kopačky jistě máme. Máme totiž úspory. O bance už se bavit nebudu. A obrazy se prodávat budou. Od minulého týdne mám tři další galerie, které si jich několik vybraly na zkoušku. Také už se mi rozběhly webovky. Ukážu vám je, když budete chtít. Jenom nic není hned. Obrazy začnou vydělávat. Vždyť také chystám výstavu!“

Boris však dál rozdává plody trpkosti. Jako by nám na jazyk vložil nezralou trnku. Tahle se ale nedá vyplivnout. Nic se s ní nedá udělat. Bránit se? Jak? Je mi líto Terezky a Filípka. Tohle jistě není domov, ve kterém by jim bylo fajn.

„Nikdo to nekoupí. Prohlížel jsem si teď nahoře všechno, co tam máš. Kdo by si dneska do bytu pověsil anděla? Nebud' naivní, prosím tě. Maluj realitu. Když už. Stejně to nikdy nemůže být žádná pořádná práce. Měla bys jít něco dělat!“

Terezka se zvedá jako první. Odnáší na kuchyňskou linku napůl nedojedený talíř. Filípek ji ihned následuje. Jako by se bál být ten první, kdo to tu dneska vzdá.

„Vezmu si něco později, dík,“ nespouští ze mě moje dcera oči. Nemůžu se v nich vyznat. Je v nich podpora nebo odsouzení? Moc bych to potřebovala vědět.

Terezka se vrátila ke svému odloženému telefonu. Potřebuje si s někým promluvit. Kámoška ze sboru jí dnes vypověděla přátelství. Rozumí si teď více s novou spolužačkou, se kterou si naopak vůbec nerozumí Tereza. Ztráta kamarádky ji tíží víc než hádky rodičů. I když ty jí také nejsou jedno. Svět se jí nezdá být fér. Necítí se vinna, přesto trpí. Lukáš je bezva kluk. Svoje telefonní číslo jí dal před týdnem na autobusové zastávce. Bude Lukášovo ucho to pravé pro Terezčino stýskání?

„Luky, ahóó, co děláš? Máš čas? Myslím na tebe. Ty to víš? Jak to můžeš vědět?...“ Inu, nebude to jistojistě jenom o stýskání. Terezka ví, jak na to. Kluci to mají jinak. Ti si s ničím velkou hlavu nedělají. Jestli něco od holky čekají, tak zábavu.

„Jste fakt dobrý. Kde budete hrát tuhle sobotu? Zkusila bych říct mámě. Třeba by mě pustila. Tátovi raději ne. Není teď nějak ve formě. Máma nic neřeší. To bude v poho. Jo, myslím, že mě pustí. Tak, kde hrajete?“ dožaduje se Tereza informací, které by ji přenesly do přívětivějšího prostředí.

Tenhle barák ji deptá. Od začátku. Chcípnul tu pes. Není tu za kým jít. Všichni, se kterými by se dala dát řeč, žijí ve městě. Její rodiče se museli zbláznit, když koupili tuhle barabiznu na konci největšího zapadákovy, co existuje. Nenávidí to tady. Ještě, že má tuhle věcičku. Celé večery tráví s mobilem v pohotovostní poloze. Ani my shlížející si nelibujeme v odposlouchávání soukromých hovorů. K Filípkovi je to jenom o jedno otevřené okno dál.

Také se vrátil do pozice před nepříliš vydařeným stolováním. Je v každém případě lepší mít sluchátka na uších, než je špicovat, jestli táta nepokračuje v osočování mámy. Je sice taky chlap, ale mámy je mu upřímně líto. Jemu se její anděl náhodou dost líbí. Vydržel by se na ně koukat třeba hodiny. Cítí z nich mámu. Cítí ji z nich víc, než mu je ona sama ze sebe schopna dát. Není už žádné malé děcko. Bylo mu před nedávnem dvanáct. Někdy by se ale tak rád zabořil do její konejšivé měkkosti. Už to nedělá. Co by si o něm mohla pomyslet? Natož aby to snad viděl táta. Máma se ho jenom vyptává. Pusy už mu nedává. Vlastně ji příliš často nevidí. Sejdou se ráno u uspěchané snídaně. Večer zase u večeře. Pokud nedopadne fiaskem jako ta dnešní. Cítí se hodně sám v tomhle zpustlém domě i domově. Tak sám, až se mu někdy zdá, že onemocní.

„Filípku, čeho by ses bál? Najdi si svoji mámu pokaždé, kdy po ní zatoužíš. Není to žádná ostuda. I dospěláci se potřebují pomazlit.“

Jediný Boris ještě váhá, jak naloží s příjemně chladnoucím večerem. Mohl by se pustit do sekání trávy nebo přípravy záhonů pro Viktorčiny květiny. Měl by přinejmenším pokropit to málo, co na jeho pozemku roste, klíčí, kvete, nasazuje na plody. Neměl by tu jen tak nečinně vysedávat a pozorovat svoji ženu, jak drhne hrnec od připáleného špenátu. Pozoruje ji s nevolí. Nelíbí se mu její zakřivená záda ani rozkročený postoj. Je příliš rozkročený na to, aby ladil se stále ucházejícími ženskými křivkami. Je sedlácký. Téměř chlapácký. Je v něm příliš razance, která ženě nepřísluší. Která nepřísluší především Viktorii. Touží v ní vidět vílu jeho mládí. Ať se dívá, jak se dívá, jeho víla se proměnila ve vzpurnou, sobeckou, bezohlednou vévodkyni. Přemluvila ho ke koupi tohoto léta neudržovaného panství. Usídlila se tu jako vévodkyně zdejších krajin a nemíní se vzdálit na krok. Její ateliér je jak začarovaná komnata v tajemné věži. Má nad ní moc. Viktorie jí podlehla. Není jí pomoci. Co on teď s tím? Potřebuje ženu. Je rád, že má ženu. Miluje právě tuhle ženu. Jen kdyby tak byla nejlépe hned od zítřka bankovní úřednicí v upraveném kostýmku. Nepomáhá jí. Nepřevezme po ní místo u dřezu, když už si ona potykala s talíři a příbory. Nechává na ní i dřinu s hrnci, které už by zasloužily náhradníky. Jejich dna dávno ztratila svoji původní nepřilnavost.

Stále se nehýbe, ani nemluví. Boris. Je teď pro Viktorii nožem v zádech. Jeho pohledy jsou ostrím, které se jí zadírá do kůže kolem páteře. Jediná myšlenka víří Viktorii hlavou: „Kdyby tu raději nebyl.“

Musíme zasáhnout, my, přihlížející. Není to snadný úkol, ale musíme se pokusit. Vymalujeme Borisovi svět před očima jinými, jasnějšími barvami.

„Borisi, co se přihodilo? Přijmi, že jsou věci mezi nebem a zemí, se kterými by bylo nemožné se smířovat. Ušetři sám sebe takového trápení. Vzpomeň si! Jak vypadala dnes? Copak to nebyla stále Viktorie u těch obrazů? Necítíš ji tam, i když tam s tebou není? To je právě ono. To je to pravé. V ateliéru po sobě zanechává stopy, protože tam skutečně žije. Pro začátek zkus pochopit alespoň tohle málo. Není třeba vázat vlasy do uzlů. Boty v horkém dni bývají na obtíž a prosté šaty ženám sluší. Taková je Viktorie a takovou má být. Nachází sama sebe. Žena v kostýmku za bankovním stolem nebyla Viktorie. Byla to jen poslušná bankovní úřednice. Dýchala tam jen z povinnosti. Tady v polích dýchá zhluboka. Nepočítej ztráty! Nepřipouštěj si potíže! Raduj se z její duše, jejíž světýlko den za dnem nabývá na síle. S každým dalším namalovaným obrazem se více rozsvěcí. Bude tak moci rozdávat světlo a teplo dál. Vám v tomhle kouzelném domě a všem dalším, kteří se na její obrazy budou dívat. Dej jí šanci, Borisi!!“

Tolik si přejeme, aby nám naslouchal. Je to naše vroucné přání. V tomhle domě nás ještě bude hodně třeba. Proč neudělat první krok právě nyní?

V kuchyni je zase čisto jako před akcí. Snad i ten stůl jsem dnes setřela tak, že po mě Boris nezačne leštit zbylé šmouhy. Někdy se jich zbaví mlčky. Jindy jsou záminkou k hotovým proslovům o tom, jak je třeba dělat věci s důkladností a pečlivostí hodináře. „Nikdo by si přece nepřál, aby mu hodinky ukazovaly lživě,“ pronese pak na závěr. Boris se ale zdá být zamlklejší než kdy jindy. Nevím, co si o tom mám myslet. Jde z něho strach. Táhne mě to ven. Sluníčko už kleslo k lesu. Ještě bych to stihla. Chtěla bych se s ním rozloučit.

Jsou tu ale děti. Mohlo to dnes být stěží deset vět, které jsme si mezi sebou vyměnili. Ztrácím je. Nemám tušení, s kým se kamarádí, ani jestli je netrápí něco, s čím bych jim mohla pomoci. Obzvlášť Terezka se mi dnes zdála být zamlklá. Od Filipa jsem se vlastně také nedozvěděla víc, než o těch zatracených kopačkách. Ale jestli se mu dnes dařily střely na bránu? Ne, ne. Jsem máma. Teď je chvíle, kdy mám být jenom máma. Sama sebe jsem si dnes užila dost. Však sluníčko nezapadá naposledy.

Nepozorovaně přecházím pokojíček až k Filípkovi. Ten kluk by se snad nechal i ukrást. Je naprosto unesený svými idoly, kteří mu vyzpěvují do uší. Jen aby si správně nastavil hlasitost. Už jednou se stalo, že mu jeho záliba v záplavě decibelů přivodila pískání v uších. Trvalo to poměrně dlouho, ale naštěstí je z toho venku. Doufám, že ho to samotného vylekalo natolik, aby byl ve volbě hlasitosti ve sluchátkách rozumný. Mám jej vůbec rušit? Bude o nějaké povídání se mnou stát? Nebudu ho prudit? S Terkou si tak často přizvukují, když jim moje slova zrovna nešmakují. Zkusím to. Musím to zkusit. Náš vztah přece nejde udržovat v deseti větách denně.

Nadzvedávám sluchátka. Snažím se vloudit skulinou, která právě vznikla. Proudila jí přeci muzika. Přes muziku by to tedy mělo jít.

„Co posloucháš? Máš nějaké nové tipy?“

„Hm. To by se ti stejně nelíbilo,“ nespouští oči z obrazovky počítače. Běží na ni videoklip dost drsně vyhlížejících chlapíků.

„Třeba jo. Pusť mi to nahlas! Třeba je to dobrý.“

„Tohle pro tebe prostě není, mami. Promiň, nahrávám si to, víš? Nemůžu to přerušit.“

Stále ke mně ještě neotočil hlavu. Proč by taky? Já už musím být oproti těmhle potetovaným drsníkům vážně okoukaná. Má cenu začínat jiné téma? Když nemůže přerušit tu nálož rámusu, který ke mně i přes dost kvalitní sluchátka doléhá? Možná později. Mám přeci ještě dceru!

„Terko, ještě nemáš na nic chuť? Večeřela jsi dost málo. Přinesu ti třeba tousty. Nechceš?“ Podruhé se po předchozím uvážení dotýkám tématu, o kterém předpokládám, že mi pomůže vykročit na cestičku rozhovoru. Podruhé se mýlím.

„Už nebudu, mami. Večer to jde jenom na tloušťku. Nemám hlad.“

Nezabývám se tím, kam se její ukrutný hlad z odpoledne poděl. Nemíním sama sobě stavět do cesty překážky. Tak ráda bych šla s Terkou na procházku a jen tak si povídala.

„Teri, nešla by ses projít? Mohly bychom spolu probrat školu, učitele, kamarádky a tak. Už dlouho nevím, co je nového ve sboru.“

„Mami, co tě bere? Copak tady se dá někam vyjít? Mě ty pole fakt nebaví, promiň. Ve městě je kam jít. Ale tady? Budu se radši učit.“

„Máš toho hodně? Nepotřebuješ s něčím pomoci? Všemmu rozumíš? Určitě bychom ti já nebo táta ještě dokázali poradit, kdybys potřebovala.“ I když se vzápětí chytám za nos. Stěží bych se vypořádala s češtinou a angličtinou. Ostatní by si ode mne jistě vyžadovalo předchozí samostudium. Terka však ještě ani nevzniklý problém řeší za mě:

„Dobrý, bez starostí, mami. Ty máš svoje zájmy a s tátou se o matice bavít nehodlám. Nepamatuješ si jeho poslední přednášku o soustavách rovnic? Vážně díky. Sama to dám za polovinu času. Ale díky.“

Terečka přerovnává hromádky sešitů a učebnic na zítřek. Mohu ji přitom snad rušit? Co bych to byla za matku? Mám volno. Filípek se dnes totiž rozhodl prokoncertovat večer. Zbývá mu poslední půlhodina do večerky. Měla bych mu dopřát, ať si ji užije, jak je mu to nejmilejší. Troufám si hádat, že v mojí společnosti by mu nálada minimálně o stupínek klesla.

Boris se přesunul před televizní obrazovku. Tam by zase klesla nálada mě. Pokud ještě má kam klesat. Obouvám si sandály, dnes poprvé, a jdu zamávat sluníčku. Sama. Jsme na to už zvyklí. Slunce i já.

Před, při a poté

Obloha potemněla. Děti zhasly lampičky. Boris stiskl červené tlačítko na dálkovém ovladači. Dům však ještě nemá zamčená vrátka. Viktorie se teprve vrací. Nenese si kytici lučního kvítí. Není dobré trhat kytky na sklonku horkého dne. Pokropené ranní rosou jí ve váze vydrží svěží mnohem déle. Prázdné ruce však nejsou příčinou její hluboké zamyšlenosti. Vzpomíná. Už zase vzpomíná. Nenapravitelná romantička. O čem se stále pokouší snít? Koho se snaží přivolat? Vzpomínky jí ubližují. Uteklo dosud příliš málo času, aby mohly být cukrlátky po přestálé hořkosti.

„Viktorie, netýrej se. Snaž se nebýt sama. Jenom tak se ti podaří vyrovnat se s trápením. Zapomenout se nepodaří nikdy. Odháněj však ty nenechavé vzpomínky. Jenom v tobě probouzejí pocity nespravedlnosti a krivdy. David se už nevrátí. Není už mezi vámi. Bud' přísná sama k sobě. Zakaž si vzpomínat!“

Boris leží na pravé straně prostorného lůžka. Hlavu má podloženou třemi silnými polštáři, v rukou drží knihu. Není to silná kniha. Boris ji však bere do rukou už přinejmenším od zimy. Nikdy nebyl žádný velký čtenář. Pověšinou přelouská stěží stránku, když čeká na Viktorii. Nechce usínat sám. Dnes už ale otočil dohromady třikrát a levá strana lůžka je stále dokonale vyhlazená. Nikdo se jí od ranního ustlání nedotkl. Boris zatouží zválet ji. Muži milujícímu dokonalost se znelíbilo bezchybně napnuté prostěradlo. Tady něco nehraje. Není to jen Borisova roztrpčenost z neporušeného povrchu vedle sebe.

Boris je odhalen. Nikdy nespí v pyžamu, ale svoji nahotu vždy přikrývá dekou okamžitě, jak se nohama přestane dotýkat dřevěné parketové podlahy. Dnes zůstává jeho deka nedotčená. Může za to stále dosti teplý vzduch přicházející zvenku? Je možné, že Boris nemá obavy z náhlého přepadení dětmi? Co kdyby se objevila Terka nebo Filip s nějakým neodkladným dotazem? Je to zvláštní pohled na muže podepřeného polštáři, jehož oči nesoustředěně tékají po stránkách knihy, a o kus níž se válí splihlá mužská pýcha vystavená napospas nenechavým mouchám. Zatím jenom mouchám. Viktorie si v koupelně rozčesává dlouhé vlasy, které se jí jako neposedná, různě zakroucená háďata vinou po ramenou. Nevolají po kartáči. Přesto jej mezi sebe musí vpustit. Tahle háďata k Viktorii patří. Dělalí ji přesně takovou, jaká je. Nespoutanou. Však oni si ji zítra zase najdou.

„Nezdržuj se už více, než je nutné, Viktorie. V ložnici tě čeká muž, který tě miluje. Něco vězí ve vzduchu. Snad jeho touha? Známe Borise. Záleží mu na tvém štěstí. Netají se s rozhodnutím potěšit tě. Potěšit se s tebou. Neskryvá vůbec nic. Máš milujícího muže. Že dnes vyčítal? Byl ostrý jako břitva a pálivý jak pepř? Byl. Ale má tě rád.“

Stále bloumá svým ztraceným světem. Její pohyby jsou váhavé. Mysl se toulá ve stopách Davidových, rukám schází jasné velení. Ach, Viktorie. Kdy už si dáš říct?

Slíbili jsme právě Viktorii náruč lásky? Bude ji mít. Boris už vzdal nerovný boj s písmenky. Jsou pro něho příliš silným soupeřem. Možná mu chybí trénink z dětství. Nikdo mu nepředčítal, domácí knihovnička neměla co nabídnout. Tak velký nedostatek to však není. Nemůže být, když se Boris namísto tonutí mezi řádky věnuje tomu, při čem jsme ho přistihli. Hladí se. Laská si dlaní místa, která jsou pro laskání stvořená. Jeho úd nabývá na síle. Boris jej obemkne prsty pravé ruky a pomáhá mu ještě k větší pevnosti. Tenhle muž chce být připraven pro svou ženu. Jiných vysvětlení se zříkáme. Viktorie dnes přistoupí k roztouženému muži. Snad je to tak dobře. Snad.

Ach ne! Ne, ne, ne! Proč právě dnes, teď, tady a takhle?

Už jsem vkročila. Dveře jsem zavřela, ještě než jsem se ohlédla opačným směrem. Jako by mi něco napovídalo. Neporozuměla jsem však záhadné řeči mého vnitřního hlasu. Zdálo se mi, že Boris už usíná. Proto jsem se protáhla co nejužší mezerou, abych nedala dveřím příčinu k jejich slabounkému vrzání. Doklapnutí kliky jsem tlumila oběma rukama i vlastním tělem. Tolik moc jsem si přála nevzbudit mého muže. Nevzbudit pozornost.

Obrátila jsem se k lůžku čelem. Také jsem se už těšila na klid, který s sebou každá noc přináší. Miluji ticho. To noční ještě více. Je přirozené. Nikdo nic od nikoho, když měsíc putuje černou oblohou, nečeká. Bože, jak moc se stále a často mýlím. Bude mi dvaadváct. Neměla bych už snad vědět, že noci kromě klidu klidnějším činí také touhy toužebnějšími? Stesky tesklivějšími a strádání téměř nesnesitelným. I to bývají noci. Pro mě dnes má noc mého muže s údem lačnicím po ženě. Čtyři kroky ke společnému lůžku jsou mi jak putováním po vyprahlé poušti. Jak překonávání bažin nebo zdolávání zasněžených vrcholů. Anebo poslední cesta hřiště pod šibenici. Tahle role mi přísluší ze všech nejvíce. Po dosažení oázy cítí poutník uspokojení z vyčerpání, které mělo svůj velký smysl. Je v cíli. Nečekám, že bych dnes mohla prožít podobný pocit. Pro mě už vždy bude pouze ta gilotina. Zhřešila jsem. Následuje zcela spravedlivě pykání a trest. Bože, kolikrát ještě?

„Viktorko, no tak, pojď už přece blíž. Podívej! Nemůže se tě dočkat. Je celý jen tvůj!“ pobízí mě Boris v mém váhání. Ruce mi zatím samovolně obemkly hrudník. Vlastní prsty žmoulají moji noční košili kdesi na lopatkách. Prsty pravé ruky na levé, levá ruka na pravé. Takový příkaz že by vyslala má mysl? Pravda, příliš pozornosti jí teď nevěnuji. Ted' jenom cítím. Naštěstí to není odpor. Znáám tělo svého muže do posledních detailů. Nepřekvapuje mě velikost Borisova nástroje. Moje tělo neprotestuje proti nabízenému chtíči. Naopak. Moje jeskyně se otvírají jako na Veliký pátek, aby poskytl právě jen tu přesně vyměřenou chvíli pro hledání pokladů. Dokonce i moje bradavky jako by chtěly samy dosáhnout k těm rukám, které je touží tisknout. Topoří se i pod nátlakem obemknutých paží. Mám svého muže ráda. To je jediný argument v boji proti faktu, který způsobuje moje váhání. Byla jsem mu nevěrná.

Přesto mé tělo volá po hlazení. Také moje truchlící duše chce pohladit. Já celá toužím být hlazená a konejšená. Nebude to tak nesnadné. Boris je přitažlivý muž.

Pokládám se vedle něho na stranu, ze které jsem přišla. Patří mi druhá polovina lůžka, ta u okna. Mírným zatlačením Borise nutím, aby se posunul právě tam. Opět je to naprosto bezděčný, přesto záměr. To já budu ta, která bude laskána. Já se chci poddat Borisovým dotekům, rtům a jazyku. Já se chci propadnout do slastných vteřin bezvědomí. Uletět světu, který nám nedopřává létat. Nevyslovenými pokyny chci přimět Borise, aby změnil polohu. Zůstane-li ležet na zádech, budu já ta, která bude dávat.

Nejen, že se Borisovo statné tělo mým jemným pokynům úspěšně brání. Navíc jsou pokyny pro mě stylizovány do vět s naprostou věčností: „Viktorie, vem si ho! Lízej ho, cucej ho! Copak nevidíš, jak na to čeká?“

Stále přítomné kleště v mém hrudníku nepatrně sevřely své čelisti. Přesto nejsem neposlušná. Čekám snad odměnu za splněný úkol? Nahrazuji Borisovou dlaní opuštěné místo u kořene jeho mužství. Dočkám se. Určitě se dočkám. Udělám pro něho, co má rád. Daruji mu blaženost. Potom budu i já obdarována. Ach, tolik si přeji, aby mě hladil od spánků až po konečky prstů. Proč to nikdy nedělá? Sama jsem svého rozčarování vinna. Kdyby mi David neukázal všechny divy milování, neměla bych o nich dosud ani zdání. Za všechno si můžu sama. Proto konám, i když mě samotnou hrátky s Borisovým přirozením netěší. Náhle mnou projede žhavý záblesk strachu. Nepozná Boris moji citovou neúčast?

Několik minut čistě mechanicky opracovávám nástroj, který by mi měl být darem. V tom mě Boris požádá: „Sedni si na mě! Víím, že to máš ráda. Chci vidět tvoji rozkoš.“

Plním jeho přání. Vše je však pro mne pouze záležitost těl. City se mi zatoulaly jinam. K jinému. Toulají se tam i teď. Boris do mě proniká. Zavírám oči. Není to Boris. To David leží pode mnou a mírným pohupováním boků mě svádí ke stále smyslnějšímu kolébání. Za víčky mám jeho tvář, jako by byla na dosah ruky. To ale neudělám. Nevztáhnou ruku tam, kde tuším hlavu mého dnešního partnera pro milování. Víím, že bych pohladila Borise. Pohupuji se na Borisových slabínách a duší laskám Davida. Rozum je naštěstí za oponou. V tomhle představení pro něj nikdo roli nenapsal. Jak moudré! Hanbou bych se propadla. Už padlo heslo mého tajného kódu. Střídavý tisk a tření místa mé nejbytošnější smyslnosti mě vynáší kamsi k omamnosti. Letím. Prolétám již třetí galaxií, když dochází k explozi. Vybuchuji jako hvězda. Miliony jisker ze mě létají do všech stran. Nedýchám. Tělo se zmítá křečí, víčka starostlivě střeží mé živé představy. Můj okamžik štěstí mi věnoval David.

Nelze zůstat ve vesmírném prostoru. Nastokrát bych si to přála. Přála bych si to více, než nové kopačky pro Filípka nebo bezstarostnou první lásku pro Terezku. Tohle přání zůstane napořád jenom přáním. Je čas vrátit se na naši planetu.

Sevření všech svalů na mém těle povoluje. I ta víčka se otvírají. V tom rána. Kleště v mém hrudníku secvakly své čelisti nadoraz. Drtí mi všechno, co nemá hmotnost ani tvar. Bolest mi svírá srdce. Tvoří kolem něho neprostupný plášť z těžkého kovu. Ta tíha je obrovská. Srdce vypadává z rytmu. Brání se skutečnosti jako já. Moje srdce se mnou souzní. Pode mnou se usmívá Boris. Jeho tvář je naplněná spokojeností. Dokázal vynést svou ženu do oblak. To pro muže znamená víc, než si my ženy jenom dovedeme představit. Nechci ho vidět. Nechci ho tu mít. Má tu být David. Kde je David?

Z hrdla se mi derou vzlyky. Neobyčejné vzlyky. Srdceryvné vzlyky. Ani v tom mě moje srdce nenechává samotnou. To není hlas, co tu pláče. Hlasivky ještě nevydaly ani jediný tón. Je to duše. Dere se z těla ven. Nemůžu se nadechnout. Na místo duše se vnutil balvan. Je větší než hrudník sám. Nemá šanci se tam vejít. Přesto se nevzdává. Duše přitom uvízla kdesi v hrdle a vydává ty děsivé skřeky. Je to tíseň ve své nejsurovější podobě. Tíseň po Davidovi.

Ráno jako každé jiné. Slunce už znovu nabralo svoji nocí ztracenou výšku i sílu. Svítí teď přímo na kuchyňský stůl. Na stejných židlích sedí ti samí lidé jako včera večer. Otec v čele. Má přehled. Otočí-li hlavu vpravo, spatří příchozí z chodby jako první. Ted' tudy proběhl Filípek. Zřejmě rychlá ranní toaleta před pravidelnou dávkou kukuřičných lupínků. Otočí-li hlavu vlevo, nahlédne do ložnice. Postele jsou ještě rozválené. Ano, tak je to v pořádku. Jsou zválené milováním a následným spánkem. Musí se při té připomínce večerního představení pousmát. Nejdřív se zdráhala. Líbí se mu ženská cudnost. K ženám to jaksi patří. Potom mu vyhověla. Jak by také ne? Dalo se mu snad odolat? Představuje si sám sebe s dekou stočenou u nohou se vztyčeným mužstvím ve své ruce. Na chvíli si připadá jako neodolatelný hrdina hodně úspěšného cajdáku plného romantiky pro ženy. Dělá mu to dobře. Nechť je mu to přáno. Nic se neděje věčně.

Zadívá-li se k protějšímu oknu, které na něj díky slunci hází nestoudná prasátka, strpí-li ten přímý zásah ostrého světla, nevyhne se pohledu na Viktorii. Teprve teď si uvědomuje, co je ta nežádaná šmouha na lesklém povrchu obrazu milované ženy. Opět plakala. Byla úžasná, neskutečně smyslná, měkoučká, slastná i uspokojená. Na samotném konci však byla uplakaná. Patří to snad k prožitkům žen? Nikdy dříve se s tím u ní nesetkal. Až teď. Možná měsíc, dva. Ano. Trvá to už celé jaro. Jako by v ní začal klíčit nový druh prožívání. Je to možné? Po tolika letech? Pláče snad radostí? Vybavuje si hloubku jejího naříkání. Nebylo přece jenom příliš hluboké na to, aby bylo projevem štěstí? V ženách se nevyzná. Nelze jim porozumět. Nač si lámat hlavu s něčím, co je mužskému světu na tři galaxie vzdálené. Milovali se. Není to po dvaceti společných letech ještě zázrak? Nebude se tím zabývat. Vyspal se výborně. Snídaně je přesně podle jeho gusta. Káva voní svojí známou vůní a navíc je dnes pátek. Boris se vůbec necítí špatně. Boris má svůj život rád.

„Mami, nevíš, kde mám ty černý elastáky? Nemůžu je najít,“ volá dcera ze svého pokoje. Její volání o pomoc zní poněkud méně naléhavě, než by potřebovala. Proto se jí také nedostává odpovědi. Viktorie je zadívaná. Zahleděná do očí Borisových. On se zase utápí v těch jejích. Doslova se topí v modři moře. Může to být odstín tak kolem necelého kilometru od břehu. Taková ta modrá, co už není průzračně bledá. Těžko říct, jakou hloubku může moře v těchhle končinách mít. Chrpy. Jsou to jednoduše chrpy a basta. Miluje ta polní kvítka více, než by si pro svou obyčejnost zasloužila. Viktoriiny oči si zaslouží celé moře lásky. On jí hodlá svoji ženu zahrnout. Tím si je jistý.

Viktorie vidí dva kaštiny. Trošku matné, zaprášené, ale ještě by stály za sebrání. Co s nimi však dál? Chvilku by je nosila po kapsách a věřila, že ji ochrání před neštěstím. Po čase by vyměnila teplou bundu za lehčí nebo naopak. Talismany by se pak ocitly na dlouhý půlrok v šatníku. V tom lepším případě. Mohlo by se jim také přihodit, že by byly přehozeny do pračky se špinavým prádlem. Pokud by se jich Viktorie už dávno nezbavila s podivem, jaké nesmysly se jí povalují po kapsách. Nevidí v nich nic zvláštního. Ani v těch omšelých kaštanech ani v očích Borise. Přestaly ji znervózňovat i vzrušovat. Necítí před nimi téměř nic. Lhostejnost. Tak se tomu nejspíš říká. Je jí jedno, jestli se na ni dívají, i jak se na ni dívají. Nic ji nenutí snažit se v nich číst. Jsou jenom tu. Nic víc.

Ted', když si pojmenovala emoci, která do ní vklouzla nad šálkem s ranní kávou, utíká se věnovat Terezce. Potřebuje ji. Boris ji možná také potřebuje, ale ten to své už dostal s koncem včerejšího dne.

„Kam sis je mohla dát, Teri? Nehodila jsi je do špinavého prádla?“ Elastáky na dnešní gymnastický trénink ještě stále nejsou tam, kde by touhle dobou už měly být. V Terezčině batohu. Nejsou ani v přihrádce se cvičebními úbory. Nejsou ani v žádné jiné přihrádce či šuplíku. Nejspíš se vůbec nenacházejí v pokoji jejich majitelky. Pokud je Tereška nezapomněla v šatně u tělocvičny. To je však jen málo pravděpodobné, protože něco podobného se jí stalo pouze jednou ve druhé třídě. Potom zbývá jediná, pro Viktorii ta nejméně příjemná možnost. Ponese totiž vinu. Za celý týden od poslední hodiny gymnastiky nevyprala černé prádlo.

Viktorie už tuší. Oddaluje však chvíli přiznání, jako když se nechtěně podaří rozbít čísi oblíbený hrneček. Střepy většinou končí na dně odpadkového koše pod vším ostatním nastřádaným smetím. Podaří-li se pytel s odpadky vynést do popelnice včas, může být viníkovi do okamžiku doznání přáno třeba i několik dnů. Terezčiny postrádané kalhoty už také stihla zavalit hromada dalšího špinavého prádla až po okraj koše. Žádný bonus to však pro vinnou Viktorii neskýtá. Hodinové ručičky se neúprosně sunou svým stálým tempem. Je třeba jednat.

„Teri, budou asi ještě nevyprané. Nezlob se, dnes se do toho pustím. Vezmi si, prosím, ty starší. Pro jednou to v nich zvládneš, co říkáš?“

„Nezvládnou, mami, to po mně fakt nechtěj. Nejsem už dávno žádná barbína. Tu růžovou na sebe neoblíknu. Vždyť bych byla za trapku,“ vyjadřuje svůj jasně vyhraněný názor postižená. Neopomene dodat poděkování: „Díky, mami, vážně ti moc děkuju.“ Za co vlastně? Za pomoc při hledání? Dívka s vlastním názorem je i slušně vychovaná. Anebo je to všechno jinak?

Viktorie se vrací do kuchyně jako poraněná šelma. Div, že nekulhá. Rozhodně by jí pomohlo lapit vlastní oběť. Cítí se být špatná. Bylo by lepší nebýt špatná jako jediná. V bystrosti si se šelmou opravdu nezadá. Její pozornosti neunikne svačina pozapomenutá na místě Filipa. Ha! Není sama, kdo tu chybuje. Jako když žízňivý dostane sklenici vody. Tak osvěžující je to zjištění.

„Filipe, vrať se ještě! Nevzal sis svačinu. Snídani jsi také moc nedal. Do oběda bys těžko vydržel,“ kárá matka roztěkaného syna. Samotnou ji vlastní svědomí před pár minutami nemálo pokárало. Přejme si, aby to bylo jen zdání. Opravdu jsme v jejím hlase zaslechli melodii škodolibé radosti?

„Viktorie, nedopusť, aby v tobě momentální nepřízeň probouzela bohapustou touhu po odvetě!“

Filip se loudá zpátky. Myslel si, že tomu uteče. Rozhodně jen s nechutí vysvětluje matce, že nezapomněl. Že to byl úmysl nechat svačinu doma. V ubrousku pod šustivým sáčkem se totiž opět skrývá rohlík s máslem. Jako včera, jako předevčírem. Možná, že i jako v pondělí. Ale to už si není úplně jistý. Někdy máslo přece jenom nahradí plátek tvrdého sýra. Nesnáší rohlíky s máslem. Obzvláště ty z umaštěného ubrousku. Namazaný rohlík totiž o velké přestávce už většinou nevypadá tak jako ráno, když ještě zcela neporušený leží vedle připravené snídani. Těžký obsah batohu a vyšší vnitřní teplota z něj udělají nevábnou, rozmatlanou placku, do které se nenápadně vpíjí tenký papír svačtinového ubrousku. Tak nenápadně, že je téměř nesnadné jej beze zbytku odstranit. Filip by takový rohlík vyšlý z módy beztak hodil do odpadkového koše na školních záchodech. Neměli by ho rodiče spíše pochválit, že neplýtvá? Třeba by si ho rád vzal táta do práce.

„Nechci, mami. Nenávidím namazaný rohlíky. Říkal jsem ti to už tolikrát a stejně mi je pořád dáváš. Koupím si něco v automatu.“

Viktorie se už opět ocitá pod nátlakem svědomí. Nic nezvládá. Nezvládá včas vyprat, nepamatuje si, co má Filip rád a nerad k svačině. Svědomí je však ještě krutější. Docela bezelstně jí připomíná včerejší scénu po výbuchu hvězdy. Viktorie cítí úzkost. Dlaněmi si zakrývá své modravé oči a poslepu dosedá na místo, kde už dnes popíjela kávu. Štěrbiny mezi prsty ji nešetří další trpké skutečnosti. Boris tu stále ještě ujídá ze snídanového stolu a pozorně ji přitom pozoruje.

Viktorii jeho pohledy bolí. Vrhají k ní oštěpy nevyřčených výčitek. Její muž byl svědkem všech jejích selhání. Bojí se následků.

Zbytečně. Nezná Borise tak, jak by se na stáří jejich manželství slušelo. Její manžel se k ní nechová přísně jako její svědomí. Objímá ji na rozloučenou. Podřepne před ní jako dvořící se rytíř

před urozenou dámou. Nejprve obtáhne při polibku jazykem její ústa a potom jí skoro neslyšně pošeptá: „Krásný den, Viktorko. Děkuji ti za lásku. Bylo mi večer fantasticky.“

„Slyšela jsi? Pusť ta slova do sebe, Viktorie! Teď se jich napij! Vychutnej si je do poslední kapky! Nevzpírej se náklonnosti svého muže. Nevzpírej se ani nám, přihlížejícím!“

David

Děti už naskákaly do vozu. Slyším, jak Boris poručil motoru. Ještě to stihnu. Popadlo mě nezvladatelné nutkání vyběhnout před dům a zamávat. S botami se nezdržuji. Vbíhám přímo do velikého mraku dotěrného zvířeného prachu. Mávám, přestože mě přes tu spoušť nikdo nemůže vidět. Potřebuji očistit sama sebe. Miniaturní zrnka z povrchu cesty se mi zatím usazují všude, kam je výfuk motoru dokáže donést. Mám je ve vlasech, v očích, na šatech, ulpívají mi na pokožce mezi chloupky, v nose i v ústech. Tam způsobují největší nepříjemnosti. Namísto očisty se mi dostalo řádného znečištění. Pomohla by snad sprcha?

Vyhrává však touha opustit tenhle zatvrzelý dům. Jako by se nám nechtěl poddat. Ode dne, kdy jsme se tu natrvalo usadili, nám přináší smůlu. Je to ale doopravdy smůla? Není to jen přirozený vývoj v životě jedné obyčejné rodiny? Rozumíme si čím dál méně. To je bez pochyb. Bůh anebo čert ví, jestli to tak má být. Nikdy jsem ještě život nežila. Nebo si to alespoň nepamatuji. Nikdy jsem ještě nebyla mámou dvou dospívajících dětí, ani manželkou v dlouhotrvajícím manželství. Jak mám, sakra, vědět, co je ještě normální a co už volá po opatrnosti a pozornosti?

Nebudu se zabývat sprchováním. Stejně mě za chvíli zvlhčí pot a nalepí se na mě pyl z polních rostlin. V noci nespada ani jediná kapička a kdo ví, jestli vůbec padla rosa. Jestli ano, potom ji už slunce stačilo vysušit. Je teprve těsně nad lesem a pálí už téměř jako v poledne. Vyjdu si raději hned. Beztak mi dnes barva na prstech bude usychat dřív, než ji stačím donést na plátno. David! Čeká na poslední detaily. Je třeba si ještě pohrát s pozadím. Příliš celistvé nepůsobí tak, jak bych ho ráda viděla. Na některých místech přidám světlejší, jinde naopak tmavší odstín. Anděl tak více obživne. Bude vylétávat z přirozenějšího prostředí. I ten pohyb jeho křídel bude přesvědčivější. David! Unavuje mě myšlenka na Davida. Opravdu se raději půjdu toulat. Třeba dojdu až k lesu, do stínu. Třeba se k němu vrátím později. Teď ale ne. Pořád cítím tu pěst, která mi mačká srdce. Stačí to jméno vyslovit, pomyslet na něj. Proč jen jsem mému největšímu andělovi začala říkat zrovna takhle?

Obouvám si staré řemínkové sandály. Je až zázrak, že se ještě ani jeden z tenkých pásečků nepřetrhl. Je to už tak dávno, co jsem si je přivezla z letního vandrování po Španělsku. Bylo nás šest. Úplně čerství hispanisté vyrazili, aby si ověřili platnost závěrečných zkoušek v praxi. Od té doby nedám na Španělsko dopustit. Od té doby jsem tam už nikdy nebyla.

Nechci myslet na moře ani na chrámy a pomeranče, které jsme si tenkrát trhali u cesty a byli z nich po většinu léta živi. David, David, David... Pořád je se mnou. Doprovází každou moji myšlenku. Je jedno, jestli je to myšlenka na Terku, Filipa nebo Borise, na blížící se výstavu mých obrazů, na pomeranče... Někdy mě přemůže pocit, že se ho mohu opět dotknout. Je to ještě silnější než pocit. Je to přesvědčení. Rozhlížím se pak bezradně kolem sebe a jen stěží se ovládám, abych

nezačala naléhat: „Kde jsi? Kde tě mám hledat? Jakým směrem se mám podívat? Ukaž se mi, prosím! Vím, že tu někde jsi!“

Nikdy to ale neudělám. Mrtví přece neslyší. I když... Kdo o tom něco může vědět?

Kroků k lesu jsou stovky. Každý z nich mi před očima promítá další a další obrázek Davida. Je z nich celý film. Jako když nám táta pustil jednoduchou promítačku a posílal do ní diapozitivy. Všechny dohromady vyprávěly celou pohádku. Milovala jsem ty jednoduché příběhy sestavené z hrstičky malých čtverečků orámovaných tvrdým kartonem. Film o Davidovi nemiluji o nic méně. Trochu jinak, ale určitě ne méně.

Přišel někdy na podzim. Muselo to být na jeho začátku. Měl na sobě jenom košili. Vybavuji si ji naprosto přesně. Košile totiž dělaly Davida Davidem. Bez těch elegantních košil by to nebyl on. Nosil je pořád. Musel jich mít plnou skříň. Všechny si byly něčím podobné, ale žádné dvě nebyly stejné. Byly to košile s krátkými rukávy, sportovního střihu, se stojatým, dostatečně pevným límečkem. Takovým límečkům většinou sluší rozhalenka. Na Davidovi to ani nešlo jinak. I tenkrát, když se přišel jako klient banky poradit, jak co nejlépe naložit s penězi nastřádanými na jeho běžném účtě, měl několik horních knoflíčků rozepnutých. Už jako paní s letáčky o spořicíích účtech v ruce jsem věděla, že jeho hrudník není holý. Nenáleželo mi to vědět, ale věděla jsem to. Asi mu to nevadilo. Snažila jsem se neupírat na ta místa pohled. Nebylo to snadné, protože o něco výš jsem při každém pokusu o kontakt narazila na pár hodně tajuplných očí. Dívaly se trochu skrze mě. Možná spíše do mě. Někam, kam jsem nedohlédla já. Probodávaly mě, ale vůbec mě to nebolelo.

Byla jsem v rozpacích. Obvykle nemám problém hovořit se zákazníky. Kolem tohohle však jako by proudila svůdná mléčná dráha, která mě vtahovala do svého pomalého víru. Neznala jsem to, a to mě znepokojovalo.

Našli jsme spolu uspokojivé řešení. Jeho vysoké obnosy měly být v bezpečí a ještě mu měly přinášet cosi navíc. Nemyslím si, že oceňoval výšku úroku, kterou jsem mu za pomoci chytrého programu vypočítala. Skoro jako by nevnímal, jak vysoké číslo jsem mu sdělila. Loučil se se mnou podáním ruky a mírnou úklonkou hlavy. Ale možná to bylo docela náhodné protažení strnulé krční páteře.

Druhý den ráno jsem si ho všimla už za prosklenými dveřmi. Že by změnil svoje rozhodnutí? Začínala jsem v hlavě pátrat o jiné variantě, kterou bych mu mohla nabídnout. Zamířil rovnou ke mně. Obě ruce měl z neznámých důvodů složené za zády. Z čelního pohledu připomínal lokaje sloužícího přinejmenším nějaké hraběnce. Jen ta livrej mu scházela. S odhalením tajemství ještě chvíli otálel. Nejprve mi popřál krásné, sluníčkové ráno, poptal se na kvalitu mého spánku, pochválil mi puntíkový hrnek s dosud kouřící kávou a věnoval mi nenucený, hodně přátelský úsměv. Teprve potom vykroužil pravou rukou půlkruh kolem svého boku. V blízkosti mého hrudníku se objevila kouzelná, roztomilá, křehká kytička drobných sedmikrásek. „Aby vám dnes

bylo celý den hezky,“ vysvětlil své počínání. Připadlo mi podivuhodné. Ještě nikdy mi nikdo sedmikrásky nedaroval.

„Jé, ty jsou krásný,“ vyjelo ze mě bez předchozího rozmýšlení. Opravdu se mi moc líbily. „Jaká škoda, že tyhle kytičky ve váze dlouho nevydrží.“

Začala jsem v duchu pátrat po vhodné nádobce pro tak vzácný dárek. Nemusela jsem. Jeho levá ruka předvedla stejnou kreaci jako před momentem pravá a nabídla mi moc hezkou, puntíky posetou vázičku. Hned mi došla souvislost s Davidovým zájmem o můj kávový hrnek. Začervenala jsem se až po ušní lalůčky. To bylo příliš mnoho milého za docela nepatrnou chvíli.

I druhé gesto ošperkoval David hlasovým doprovodem: „Starejte se o ně. A kdyby přece jen uvadly, nebuďte smutná. Úsměv vám moc sluší.“

Uf! Trásla jsem se snad celou pracovní dobu. Však si mě také kolegyně nepřestávaly dobírat: „Vy se znáte? Řekni, kdo to byl? Takovej fešák. Starší, ale to gentlemantský chování. Ty se, holka, máš!“

Měla jsem se i druhý den. Sedmikráskám vázy nesvědčí. David to věděl. Pochopila jsem to asi tak za týden. To mi přinesl úplně stejný „pugét“ už posedmé. Nevynechal ani jediné ráno, aby mi ho nerozjasnil svojí časnou návštěvou. Těšila jsem se na něj. Přinášel mi s sebou sluníčko, i když venku pršelo. Podzim se ráčil ujmout vlády se vši parádou. David na své jemně proužkované košile přilhodil střízlivé kožené sáček. Strašně ráda jsem se na něj dívala. Vůbec na nic jsem při tom nemyslela. Jenom jsem se dívala a bylo mi krásně, jako mi snad dosud nebylo.

Dorazila jsem k lesu v nejvyšší čas. Mám pocit, že mi hoří vlasy. Slunce je rozpaluje jak jemný písek na pláži. Tolikrát jsem si slibovala, že si obstarám nějaký slaměný klobouk. Málokdy splním, co sobě nebo druhým slíbím. Nejsem v tom dost dobrá. Odmítám se však trápit výčtem svých nedostatků. Copak nestačí, jak to bolí v hrudníku? Proč si pořád připomínám Davida, když mi ždímá srdce jako houbu na tabuli nasáklou vodou? Moc dobře si pamatuji, jak z ní tekly pramínky, když se kroutila do všemožných, nedefinovatelných tvarů. Zažila jsem to naposledy ve druhé třídě. Pak už teplé křídly vystřídal studené fixy. Moje srdce je teď přesně taková houbu. David ho mačká, až z něj crčí krev. Nemám však moc zastavit to promítání. David je můj démon. Drží mě v pasti.

Tenkrát byl mým tajemstvím. Tajemstvím dosud utajovaných barev, vůní, chutí a nekončícího množství úžasné padnoucích košil. Doprovázel mě na oběd o poledních pauzách, s veselou rozverností mi pomáhal obstarávat ničím nezajímavé nákupy, dal mi svoje telefonní číslo, staral se o mé momentální pohodlí. Nikdy se však nevyptával na můj život. Všiml si snad snubního prstýnku na mém levém prostředníčku? Byla jsem za to moc ráda. Ne za to, že si všiml. Za to, že se nevyptával.

V lese se cítím lehčí. Slunce mě tu nepřipéká k vyprahlé půdě. Zouvám si sandály a brouzdám se nevysokou travou bosa. Jsem tak svobodná, když mohu shodit boty. Že by svoboda byla vnímána

chodidly? Asi to tak bude. Nedovedu si to jinak vysvětlit. Zázrak! Šlápla jsem na kapku zapomenuté rosy! A není jedna. Už mám nohy chladné po kotníky. Je mi líto, že tu se mnou není David. S ním by byl tenhle prožitek ještě mnohem opravdovější. Pořád jsem napůl ve světě ničeho. Co bylo a už není. Je to nic. Nedá se na to sáhnout. Nevoní to, ani nechutná. Neslyším Davidův hlas. Moje smysly nemají co na práci. To, co vidím, jsou jen neexistující výplody mé mysli. Paměť neumí zachytit všechny detaily. Čím déle tu David není, tím více se do mých vzpomínek vkrádá fantazie. Nechci ji tam vpustit, ale je drzá a vtíravá. Ne! Takhle to doopravdy bylo!

Zazvonil mi telefon. Na displeji se objevila sedmikráska. Vložila jsem si ji k jeho číslu. Tak jsem byla opatrná. Zatím jsem neměla důvod k obavám z odhalení. Nedopustila jsem se dosud ničeho, co bych jako vdaná žena neměla. David mě brávil za ruku, přejížděl mi po ní svojí dlaní. To ano. Naše ústa se však ještě vzájemně neochutnala. I když by tolik chtěla!

„Viktorie, kde jsi a co děláš? Jak to, že jsem tě dnes nezastihl v práci? Chybíš mi!“ Jeho hlas mi zněl jako štěbetání ptáčků za úsvitu. Koncert hlásek a jemné melodie!

„Vzala jsem si volno. Potřebuji nakoupit nová plátna. Jsem na cestě do Hradce a vypadá to, že tam budu i nocovat. Nechci se vracet za tmy. Bojím se v noci řídit. Přespím nejspíš „U Paseky“ na kraji města. Je to fajn penzionek. Jenom, aby neměli obsazeno. Nepočítala jsem s tím a nerezervovala jsem si pokoj. No, snad to vyjde.“

David o mém malování věděl všechno. Více než můj manžel. Rád poslouchal, když jsem mu vyprávěla, co pro mne obrazy znamenají. Věděl také, že nejlepší plátna se dají koupit až pár set kilometrů od nás. Povídali jsme si hodně. Nikdy však o našich rodinách, bydlení, soukromí. Naše světy jsme nechávali tam, kde byly, když my jsme v nich zrovna nebyli. Bylo to to nejlepší, co jsme mohli dělat.

Dozvěděla jsem se o tom, jak Davidovi usychají ráno natrhané sedmikrásky, které neměl komu věnovat. Pak se rozloučil: „Jed’ opatrně, Viktorie. Potřebuji tě.“

Na každé křižovatce jsem se rozmýšlela o pár vteřin déle. Nepředjížděla jsem od toho zavolání už vůbec. David mě přece potřeboval!

Nakoupila jsem tehdy spolu s plátny i barvy. Štětce nikoliv. Maluji jenom prsty. Zaparkovala jsem před penzionem. Nejdříve jsem se chtěla ujistit, že se tu pro mne najde místo na přespaní. „Teprve potom vynosím draze získané poklady z auta,“ plánovala jsem si sled jednoho z posledních dějství dnešního dne. Jak bych mohla tušit, že jich bude ještě neskutečné množství? Nohy mi vypověděly poslušnost už ve vstupních dveřích. V křesílku naproti recepci seděl David. Vypadal, že na někoho čeká. Jak jsem se ho dotkla pohledem, vycítil mě. Otočil se s rozhodností přesně tam, kde jsem stála. Vystřelil ke mně jako světlice při svátečním ohňostroji. Byl jasnější, než všechny ostatní.

„Měl jsem strach, že bys zůstala bez noclehu. Jel jsem proto napřed. Tady jsou klíče od tvého pokoje,“ pronášel ke mně svým sametovým hlasem. Pak nastalo ticho. Dlouhé, přenádherné ticho. Tak ráda na něj vzpomínám. Chvilé dozrávání. Ještě moment. Dopřáli jsme si ještě jeden dlouhý moment, než jsme se odvážili utrhnout přesně zralé, šťavnaté, sladké a opojně dobré ovoce. David stoupal po schodech do patra za mnou.

Za dveřmi číslo osm jsme objevili vrchol posvátné hory. Sídlo všech božstev sloužících pod žezlem Lásky. Najednou jsme se ocitli na nastlaném lůžku bez šatů. Nikdo z nás nestačil strhnout fialkový přehoz z jemné, mírně chladivé tkaniny. Chlad na holé kůži byl jen zlomek prvního dojmu. Potom už následovalo pouze radostné přijímání. Obestoupily nás múzy, sudičky nebo samotné bohyně. Každá z nich nesla plnou náruč darů, které byly jejich osudem. Nejprve k nám vztáhla své ruce Něha doprovázená Laskavostí. Ochutnávali jsme z jejich košů hojnosti jako dva nenasytní vrabčáci. Sežobli jsme každý drobek a stále jsme neměli dost. Z druhé strany se nad námi skláněla Radost. Z čela postele přicházelo Rozechvění povzbuzované Touhou. To už nám u nohou postávala Palčivost. Trošku se jí do díla připlétala Milost, až jejich hašteření rozsoudila Rozkoš. Hodně mocná múza! Dala do své vlády všechny své síly. Však se také zakrátko vyčerpala. Ráda pak své místo přenechala Souznění, Slasti a Sdílení. Dvě sudičky postávaly po celou noc u dveří. Jako by držely stráž nad tím, aby z místnosti neunikla Smyslnost a Přirozenost. Samy nám ji posílaly v obláčcích neviditelné mlhy, která bez ustání halila všechny přítomné.

Přijímali jsme dary od vzácných návštěvnic s vděkem a pokorou. To abychom neurazili bohyni na trůnu, Lásku. Až do svítání nad námi neúnavně bděla, dokud nedala celé své družině povel k pomalému odcházení.

Tu noc jsem navštívila nebesa. Nebylo to naposledy. Krásné bytosti si nás oblíbily. Zjevovaly se u nás od té noci, kdykoliv měly příležitost. Zvláštního pozvání nebylo třeba. Ony samy věděly nejlépe. Byli jsme šťastnými poddanými pod jejich nadvládou. Vládly nám totiž s neobyčejnou štedrostí.

„Viktorie, co to děláš? Tvoje děti píší diktáty, počítají příklady a zapisují si anglická slovíčka. Tvůj muž svírá v rukou volant autobusu, aby tím, co umí, vydělal na život vás všech. Ty si tu zatím poletuješ kdesi, kam se smí vstupovat jen ve dvou. Nazuj si zpět svoje sandály a pospíchej do své pracovny. Je to tak. Ateliér je teď tvojí dílnou. Pokus se obrazy nahradit to, co jsi zanechala v bance. Umiš to, tak to dělej. Maluj a starej se tak s Borisem o všechno, co spolu máte. Ať už tě v tom lese nevidíme. Nebo na tebe pošleme „medvěda“!“

Co mě to popadlo? V tom přátelsky stinném lese se mi zachtělo utíkat. Ani jsem se nestačila about. S koženými řemínky starých sandálů omotanými kolem obou zápěstí jsem běžela až k brance.

Co na tom, že se mi na upocené tělo lepilo chmýří odkvetlých pampelišek. Ještě teď mě šimrá pod klíční kostí a na lýtkách. Nestavila jsem se v koupelně v dolním patře, abych se osvěžila. Rozdováděné nohy mě donesly až před Davida. Anděl téměř velikosti člověka má v očích přesně totéž, co míval David. Nemohu uvěřit, že jsem tak Davidovy oči dokázala vrátit zpátky ne svět. Opřený o malířský stojan přede mnou stojí David v Davidovi. Mám ho tu více, než je vůbec možné. Přesto mi neskutečně schází.

Dnes mu dám poslední pohazení. Dotýkám se ho tu prsty, dlani, hřbetem ruky už několik týdnů. Nanáším odstíny přesně takové, jaké mají vzpomínky. Dokončím teď tmavě hnědé pozadí, ze kterého anděl David s napůl roztaženými křídly vychází. Je stejně temné, jako je poslední obrázek vzpomínkového alba.

Když se mi několik dní David neozýval, když už jsem přestávala věřit ubíhajícímu času, který se bez Davida měnil v nekonečno, rozhodla jsem se pro vlastní scénář. Mohlo to znamenat nevídaný stříh v našich životech. Přesto jsem to musela udělat. Našla jsem si v počítačové databázi klientů banky adresu Davidova bydliště. Na druhý den jsem nastoupila do autobusové linky, kterou jsem dosud nikdy nejela, abych odhalila důvod náhlého Davida mlčení.

Nebylo nesnadné najít starý činžovní dům s umělecky tepaným kovovým zábradlím lemujícím točité schodiště. To zábradlí mi utkvělo v paměti ze všeho nejvíc. Opírala se o něj totiž stará žena, To ona se nezdráhala vyřknout tu pekelně děsivou větu:

„Jestli jdete za panem Volným, paní, tak toho v pátek odvezli. Nadobro. Nadarmo byste se škrábala po těch strašlivých schodech. Už byste se nedozvonila.“

Ztuhla mi tvář, jako by se ve mně v jediné vteřině zastavil celý složitý systém života. O kom to ta stařena mluví? Musel tu bydlet ještě jiný pan Volný než jenom David Volný! Třeba jeho otec nebo dědeček! Přinutila jsem nohy k několika krokům vzhůru. Hlas při zábradlí však zaskřehotal znovu:

„Mohl si prý za to sám. Spolykal příliš mnoho prášků, víte? Prý těch na nervy. Co rozdávaj psychiatři. Jo, k těm on chodil. To se tady ví. To je potom hned, paninko. Potvůrky malý. Člověka uspěj, že o ničem neví. Tak to měl alespoň jednodušší, pan Volný. Ale škoda ho je, to bez debat. Takovej mladej člověk!“

Co že to povídala? Mladej člověk? Davidovu otcí už by muselo být zanedlouho sedmdesát. O dědečkovi ani nemluvě. To není pravda! To nemůže být pravda! Co je to za příšernou čarodějnici? V jakém strašidelném zámku to jenom David bydlí? Nevěděla jsem, co dál. Hleděla jsem stařeně do tváře. Potřebovala jsem v ní najít odpovědi. Nebyla ošklivá. Vrásčitá, to ano, ale ne ošklivá. Byl v ní jeden celý dlouhý život. Vlastně ne celý. Téhle ženě bylo ještě práno. Stála tu přede mnou, jako já stála před ní. Po Davidovi tu nebyly ani stopy na těch poctivých kamenných schodech.

Byla to pravda. Smuteční oznámení o jeho smrti viselo přilípnuté dvěma neuměle ustřiženými kousky lepicí pásky na vnitřní straně domovních dveří:

DAVIDVOLNÝ

Odešel bez rozloučení v pátek 10. března 2014

Dál jsem nečetla. Nebylo třeba a slzy by mi to beztak nedovolily. Co jsem potřebovala, už jsem se dozvěděla. Že odešel bez rozloučení, pro mne byla naprosto nadbytečná informace. Nikdo o tom nemohl vědět víc než právě já.

Jsem hotová s obrazem i vzpomínáním. Více toho zkrátka být nemělo. Někdo nad námi si to nejspíš nepřál.

Pokusím se teď dát dohromady kolekci pro výstavu. Příští čtvrtek má být vernisáž. Nejvyšší čas.